

เยี่ยมชมโรงเรียนอนุบาลประเทศเยอรมัน

25 กันยายน – 2 ตุลาคม 2556

ในระหว่างปิดภาคเรียนที่ผ่านมา ได้มีโอกาสพาคณะครูไปเยี่ยมชมโรงเรียนอนุบาลที่ประเทศเยอรมัน 3 โรงเรียน เป็นโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนแนวออลดอร์ฟ และโรงเรียนในเครือคาทอลิก ทั้งสามโรงเรียนมีความแตกต่างและความเหมือน ที่ทำให้ได้รับความรู้และหลักการที่น่าสนใจ จึงขอแบ่งปันประสบการณ์ เพื่อนำเสนอแก่คุณครูและผู้บริหารทุกท่านที่สนใจค่ะ

โรงเรียน **Kindertagesstätte Kastanienkinder** เป็นโรงเรียนรัฐบาลประจำเมือง Weiltigen มีเด็กนักเรียนทั้งหมด 65 คน อายุตั้งแต่ 1-6 ปี แบ่งเป็น 2 ระดับชั้น

- ระดับเตรียมอนุบาล (1 ห้องเรียน) ห้องเรียนเตรียมอนุบาลหรือ **Krippe** ดูแลเด็กอายุ 1-3 ปี ในห้องจะจำกัดจำนวนเด็ก 15 คน/ห้อง โดยมีครู 3 คนเป็นผู้ดูแล

บรรยากาศในห้องจะคล้ายห้องเรียนอนุบาล คือ มีโต๊ะทำงานใหญ่สำหรับนั่งเป็นกลุ่ม มีผลงานเด็กตกแต่งทั่วบริเวณห้อง รอบๆห้องจะเป็น Play Station ต่างๆ มีทั้งของเล่นชิ้นใหญ่ เช่น ไม้ล้อ ตุ๊กตาใหญ่ๆ ให้เด็กมุดเล่น และ ของเล่นชิ้นเล็กๆ สังเกตเห็นว่าเด็กที่นี่ใช้กรรไกรตัดกระดาษตั้งแต่อายุไม่ถึงสองขวบ การตกแต่งทุกห้องเรียนจะมีผ้าสีอ่อนๆ หรือกิ่งไม้ห้อยจากเพดานเพื่อตกแต่งให้มีมิติความสูงต่ำและเกิดความรู้สึกอ่อนโยน

	<p>ผลงานจากการเรียนรู้เรื่องสีของเด็กๆ ที่โรงเรียนนี้จะให้เด็กๆ เรียนรู้สี สัปดาห์ละสี เช่น กรอบภาพสีเขียว เป็นผลงานรวมจากเด็กๆทุกคนในสัปดาห์สีเขียว ในสัปดาห์นั้น เด็กๆ จะใส่เสื้อผ้าที่มีสีเขียว จะทานผักผลไม้และอาหารที่มีสีเขียว สำรจรอบๆ โรงเรียน และเก็บสิ่งที่มีสีเขียวเข้ามาดูในห้อง เมื่อเรียนครบทุกสีหลัก จะเป็นสัปดาห์ของ rainbow</p>
---	--

ผลงานในห้องของเด็กๆ เตรียมอนุบาล

		
<p>เด็กๆ วาดรูปบนกระดาษทรงกลม และเอากระดาษโพสติดือที่สมาติครอบๆ</p>	<p>พิมพ์ภาพมือลงบนผ้า และตัดลวดเป็นตัวผีเสื้อ</p>	<p>ใช้กันขวด ปากขวดพิมพ์ภาพ(ดอกไม้) และใช้ขอบปากขวดกลิ้งเป็นเส้น (หญ้า)</p>

- ระดับอนุบาล (2 ห้องเรียน)   ห้องเรียนอนุบาลที่นี้ รับ เด็กอายุ 4-6 ปี เรียนคละอายุกันเพื่อให้เด็กโตเป็นตัวอย่างให้เด็กอายุน้อย จำนวนเด็ก 25 คน/ห้อง มีคุณครู 2-3 คนต่อห้อง การเรียนการสอนที่นี้ใช้ **Project Approach** เน้นการเรียนรู้สื่อจริง โดยเฉพาะสื่อจากธรรมชาติ และการสร้างผลงานศิลปะทั้งเดี่ยวและกลุ่ม

	<p>บรรยากาศการจัดห้องเรียน คล้ายคลึงกับระดับเตรียมอนุบาลทั้งในเรื่องขนาดของห้อง การจัดมุมต่างๆ ให้เด็กเล่น แต่ของเล่นในห้องถูกปรับให้เหมาะสมกับวัย เช่น เป็นของเล่นชิ้นเล็กที่เน้นการต่อ การใช้ทักษะที่ละเอียดขึ้นในการเล่น</p> <p>เด็กผู้ชายที่นั่งอยู่ตรงกลางรูป เกิดในวันนี้ คุณครูจึงให้เด็กตัดกระดาษเป็นรูปมงกุฎเพื่อสวมศีรษะ ซึ่งเด็กคนที่เป็นเจ้าของวันคล้ายวันเกิดทุกคน จะได้เป็นเจ้าชายในวันนั้น</p>
---	---

	<p>ภาพบนเป็น การทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ เด็กๆ และคุณครู นั่งเป็นวงกลม ตรงกลางมีดอกทานตะวัน ซึ่งเป็นดอกไม้ที่หาได้ทั่วไปในฤดูนี้วางอยู่ ตรงกลางตลกสปีดาร์ ให้เด็กๆ สังเกต เนื่องจากในสปีดาร์นี้ คุณครู มอบหมายให้เด็กๆ วาดรูปดอกทานตะวันโดยใช้สีน้ำ เป็นผลงานเดี่ยว ด้านล่างเป็นการเข้ามุ่มเพื่อทำงานของเด็กๆ เด็กจะเข้ามุ่มทีละคนเพื่อทำงานเดี่ยว เมื่อวาดรูปเสร็จ คุณครูจะให้เด็กใช้กระดาษสี ที่เด็กๆ ตัดไว้ เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยม มาติดทำเป็นกรอบรูป</p> <p>โดยปรกติคุณครูจะบูรณาการเรื่องสี วัสดุ และรูปทรง จากงานศิลปะ เนื่องจากอนุบาลที่เยอรมัน จะไม่เน้นเรื่องการเขียนอ่าน ผลงานที่ปรากฏในห้องจึงมีเพียงผลงานศิลปะของเด็กเป็นหลัก</p>
	<p>โต๊ะทำงาน อีกหนึ่งโต๊ะในห้อง สปีดาร์นี้เด็กๆ จะทำโมบายโดยใช้วัสดุที่ออกไปเก็บจากสนาม และของที่หาได้ในฤดูนี้มาทำโมบาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ เด็กแต่ละคนจะเลือกของที่ตนเองจะเลือกใช้จากบนโต๊ะ มาใส่ ถาดของตัวเอง เพราะครูอยากให้เด็กได้สังเกตและค่อยๆ เลือกก่อนลงมือทำ ☐ นำวัสดุที่เลือกได้มาร้อยหรือผูกปมกับเส้นเอ็นกับคุณครูทีละคน กิจกรรมนี้จะเห็นความใจเย็นของคุณครูและของเด็กมาก เพราะ การร้อยเอ็นซึ่งลื่นและใส ต้องใช้ทักษะที่ละเอียดและสมาธิมาก
	<p>ผลงานจาก Project เรื่องยักษ์</p> <p>เด็กๆ ในห้องช่วยกันทำยักษ์โดยใช้กระดาษ มาวางต่อกัน วาดภาพระบายสี เป็นยักษ์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่จะติดไว้หน้าห้องเรียนได้ เป็นกิจกรรมแฝงเรื่องการคิดคำนวณไว้ในความสนุกสนาน เพราะเด็กๆ ช่วยกันคิดว่า บริเวณไหนที่มีเพดานสูงที่สุด และยักษ์จะต้องสูงขนาดไหน โดยใช้ขนาดของตัวเด็กเอง เป็นมาตรวัดและคาดคะเน</p> <p>คุณครูที่นี้มักให้เด็กๆ ใช้กระดาษหน้าเดียวให้เด็กๆ ทำงาน เพื่อปลูกฝังเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า โดยยักษ์ต้นนี้คุณครูเลือกปฏิทินกระดาษและใช้ด้านหลังของปฏิทิน ทำให้การเรียนรู้เรื่องการประหยัดถูกซึมซับไปในชีวิตประจำวันอย่างเป็นธรรมชาติ</p>

กล่องเก็บอุปกรณ์ หรือพอร์ตโฟลิโอ เด็กๆ ทุกคนจะทำเองตั้งแต่ตอนเช้า
เรียน โดยใช้ด้านหลังของกระดาษหน้าเดียวมากลึงสี และหอบนกล่อง
หรือแฟ้ม คุณครูจะเขียนชื่อหรือแปะรูปให้
ด้านในกล่อง (รูปถ่าย) กล่องสีเด็กๆ นำมาจาก
บ้าน ส่วนกระดาษที่เห็นคือปฏิทินเก่า ซึ่ง
เด็กๆ จะนำด้านหลังปฏิทินมาใช้ บางคนจึง
นำมาจากบ้านด้วย และนำมาเก็บในกล่อง
ของตนเองที่โรงเรียน

โรงเรียน Waldorf Kindergarten Dinkelsbuhl เป็นโรงเรียนอนุบาลขนาดเล็กเพิ่งเปิดใหม่ จึงมีเพียง 1 ห้องเรียน
เด็กนักเรียนทั้งหมดประมาณ 15 คน ครู 2-3 คน

ผู้บริหารเล่าว่า วัสดุอุปกรณ์และของต่างๆ ที่อยู่ในโรงเรียน ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครองเป็นจำนวนมาก เช่น พื้นไม้ในห้องทั้งหมดได้จากชุมชนที่ต้องการสนับสนุนโรงเรียนแนววอลดอร์ฟ ของเล่นจากไม้ได้จากผู้ปกครองซึ่งเก็บกิ่งไม้ที่หักมาเลื่อยทำของเล่นให้ยู่เสมอ นับเป็นความร่วมมือที่เกิดจากความเข้าใจและเห็นใจในการดำเนินการของโรงเรียนซึ่งมีต้นทุนสูงและจำนวนนักเรียนไม่มากนัก

บรรยากาศในห้องเรียน

เกศินี วัฒนสมบัติ